

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת יתרו

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

הלומד מכל אדם

פרשתנו פותחת בסיפור התקרבותו של יתרו אל תחת כנפי השכינה. לאחר מכן התורה מספרת שכשראה יתרו שמשה יושב ושופט לבדו את כל העם, אמר לו: "מה הדבר הזה אשר אתה עושה לעם, מדוע אתה יושב לבדך וכל העם נצב עליך מן בוקר עד ערב... לא טוב הדבר אשר אתה עושה, נבול תבול גם אתה גם העם הזה אשר עמך כי כבד ממך הדבר לא תוכל עשהו לבדך" (שמות יח, יד-יח). ואז יתרו מציע למשה לבחור מכל העם "אנשי חיל יראי אלקים אנשי אמת שונאי בצע" שיסייעו לו לשפוט את העם, "והיה כל הדבר הגדול יביאו אליך וכל הדבר הקטן ישפטו הם, והקל מעליך ונשאו אתך" (שם, כא-כג). כולנו יודעים שיתרו לא היה אחד מגדולי התורה של אותו דור, ובאותו הזמן שבא למשה רק החל לחזור בתשובה ולהתקרב לה'. לעומת זאת, משה רבנו, הוא גדול כל הדורות כולם, רבן של כל הנביאים ונאמן ביתו של ה'. בכל זאת, הפער העצום שבין מדרגתו הרוחנית של משה לזו של יתרו לא גרם למשה לזלזל בדבריו, אלא הוא התייחס אליהם בכבוד ראש ונמלך בשכינה על כך, ולבסוף אף קיבלם ונהג כעצתו. עובדה זו מעידה על המידה הנפלאה שהיתה במשה רבנו ע"ה שלא היה בז לשום אדם שבעולם, ותמיד היה מטה את אוזנו לשמוע כל אדם, ופתוח לקבל עצה טובה מכל איש בעולם, בבחינת מה שאמרו חז"ל: "איזהו חכם? הלומד מכל אדם". לפי האמור יובן גם מה שכבר קראנו בפרשת "שמות" שכאשר התכוון משה רבנו ללכת ממדין למצרים במצוות ה' על מנת לגאול את עם ישראל ממצרים, בא ליתרו וביקש את רשותו לצאת לדרכו, ויתרו הרשהו על כך ואף בירכו בברכת: "לך לשלום" (שמות ד, יח). ומכך למדו חז"ל (ברכות סג, א) שכל מי שנפרד מחברו "אל יאמר לו 'לך בשלום' אלא 'לך לשלום', שהרי יתרו שאמר למשה 'לך לשלום' עלה (משה) והצליח". והכוונה בזה היא, שמשה עלה והצליח לא בגלל שהיה איזה כח מופלא בברכתו של יתרו, אלא בגלל שמשה הטה אוזנו לברכתו של יתרו וקיבל אותה באמונה ובלבביות, ולא זלזל בה ח"ו, בבחינת מה שאמרו חז"ל (ברכות ז, א) "שלא תהא ברכת הדיוט קלה בעיניך". ובגלל מידתו הנפלאה של משה שלא זלזל בברכתו של יתרו, קיים בו הקב"ה את הברכה ועלה והצליח.

ומכאן ילמד כל אדם עד כמה יש להזהר שלא לבז לשום אדם שבעולם ולא לזלזל בשום בריה של ה'. יש לכבד כל אדם, ולהטות אוזן קשבת לעצתו של כל אחד שמא יוכל ללמוד ממנו דבר חכמה. וכאשר ינהג האדם בדרך זו, יזכה לעלות מעלה מעלה במדרגות הקדושה, ויצליחהו האל בכל מעשיו.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

הנפש האלוקית

"ונפש השנית בישראל, היא חלק אל-וה ממעל ממש" - רבנו הזקן מוסיף על לשון הפסוק את המילה "ממש", כי בפסוק כתוב "חלק אל-וה ממעל" (איוב ל"א), וידוע שלפעמים יש פסוקים בתורה שנאמרו בלשון גוזמא, כמו "ערים גדולות ובצורות בשמים" (דברים א'), וכי יש עיר שמגיעה עד השמים! ואומר רש"י שם שדברו הכתובים בלשון הבאי.

לכן הוסיף רבנו הזקן את המילה "ממש", שלא נחשוב שמה שאמר איוב "חלק אל-וה ממעל", שהוא השתמש בלשון הבאי, אלא נשמת יהודי היא ממש חלק אל-וה ממעל, בדיוק כמו השי"ת, יהודי הוא בדיוק כמו הקב"ה. כל יהודי צריך להרגיש את הממשות, שהוא חלק אל-וה ממעל, ומחמת כן לא מתאים לו לעשות מעשה זה או אחר.

וזו הסיבה שהלל הזקן אמר לאותו גר שבא להתגייר "ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא י"ט) זו כל התורה כולה, כל השאר זה רק תוספת, אבל העיקר זה אהבת ישראל. ולכן לפי בעל התניא מי שיוקדת בלבבו אהבת ישראל, זה שובר את כל המחיצות שמפרידות בין האדם לקונו, וכאשר האדם שונא יהודי, כל המחיצות חוזרות.

הבחירה שה' בוחר באדם היא בהתאם להפלת המחיצות.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
18:26	17:50	16:58	ירושלים
18:22	17:48	16:56	תל אביב
18:22	17:48	16:56	חיפה
18:26	17:50	16:58	באר שבע

ענקי הרוח

מעשיית על גדולי וחכמי ישראל

רבי דוד הלוי - כ"ו שבט

מגדולי הפוסקים, כתב את חיבורו הידוע על השלחן ערוך 'טורי זהב'. (הט"ז)

בעיר לבוב היה ישיש ירא שמיים שנפשו חשקה ודבקה באמירת תהלים, והיה רגיל בכל לילה להישאר בבית המדרש אחר חצות ולהלל לבוראו. פעם איחר לבוא ושמש בית הכנסת סגר את הדלתות. הזקן נשאר עומד בפתח בית המדרש עם ספר התהלים, אך ליבו לא היה עימו מרוב הצער שלא יכל להיכנס אל הקודש פנימה כמנהגו. משך את ליבו בדברי חשק והמשיך לקרוא תהלים, ואמר מזמורים בהתעוררות נפלאה לאור הלבנה ובאמצע אמירת המזמורים, פתאום נראה אליו איש נשוא פנים ושאל אם יודע היכן גר ר' דוד בעל הט"ז. והשיב לו הישיש היכן מקום כבודו של הט"ז. לאחר כמה רגעים עבר לפניו עוד אדם נשוא פנים ושאל גם כן היכן גר הט"ז, בליבו של הישיש התעוררה פליאה על כל העניין והיה מתחרט על שלא שאל להם מהיכן אתם ומה רצונכם אצל הט"ז. נתיישב בדעתו שאם יזדמן לו עוד אורחים כאלו לא יאמר להם תשובה עד אשר יגלה מה זה ועל מה זה. בינתיים הגיע לפניו זקן חגיר ושאל גם כן היכן מקומו של הט"ז, מיד אמר הזקן בליבו עתה נדע מה עניין זה, והשיב לפניו הזקן איני אומר כלום עד אשר תגיד לי מי אתה ומי היו האנשים הנשואי פנים אשר שאלו גם כן כדברך. ואז השיב הזקן החיגר: "הנה האורח הראשון הנשוא פנים היה זה אליהו הנביא, והשני הוא אלישע הנביא אשר יצק מים על ידי אליהו ואני הזקן החיגר גיחזי נערו של איש האלוקים אלישע ועתה נתנו פקודה מן השמיים אשר אליהו אלישע וגיחזי נערו יזדמנו בפונדק אחד של ר' דוד הט"ז לעשות תיקון לנשמתו. ומאחר כי ר' דוד הוא מבית דין של מעלה ויש ביכולתו לעשות לי תיקון הולכים אצלו", לאחר שסיים גיחזי התפעל מאוד הזקן מהמעשה ומסר כל העניין לפני יחידי סגולה.

נקודה בפרשה

נקודה למוחשבה מאת רבנו הגאון החיד"א שליט"א

מנהיג שלוקח אחריות

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה לֶךְ אֶל הָעָם וְקַדְשְׁתֶּם הַיּוֹם וּמָחָר וּכְבַסְוּ שְׂמַלְתֶּם" (שמות י"ט)

הקב"ה אומר למשה רבינו "וְקַדְשְׁתֶּם הַיּוֹם וּמָחָר", אולם משה רבינו הוסיף עוד יום מדעתו, כמו שכתוב בפסוקים הסמוכים, (פסוקים י"ד ט"ו) "וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן הָהָר אֶל הָעָם וַיְקַדְּשׁ אֶת הָעָם וַיְכַבְּסוּ שְׂמַלְתֶּם. וַיֹּאמֶר אֶל הָעָם הַיּוֹם וְכַנִּיִּם לְשִׁלְשֶׁת יָמִים אֶל תִּגְשׁוּ אֶל אִשָּׁה". ושמעתי מאבא היקר רבינו יורם אברג'ל פירוש מתוק מדבש בשם חז"ל הקדושים. שהנה כאשר קרה חטא העגל היה צער גדול לפני ה' יתברך, וכאשר משה רבינו הוכיח את עם ישראל לפני פטירתו מן העולם, אמר להם פסוק קשה מאד "מִמָּרִים הֵייתֶם עִם ה' מִיּוֹם דַּעַתִּי אֶתְכֶם" (דברים ט' כ"ד). ואין שום אפשרות להבין את הפסוק כפשוטו, כי בוודאי שעם ישראל לא היו ממרים מיום שמשה רבינו הכיר אותם, כי הרי היו עובדי ה' יתברך תמיד. וגם כאשר היו כמה הפרעות רוחניות, וקראו קצת טעויות זה קרה בגלל הערב רב הרשעים, אבל איך אפשר להבין את המילים הקשות הללו?

ופירש אבא עטרת ראשי, שבמילים הללו שמשה רבינו ע"ה אמר, לא רק שהוא לא קיטרג על עם ישראל, אלא גרם ללמד בזה זכות גדולה על עם ישראל. כי הנה כל הקשיים והנסיגות וההתמודדויות, באים בגלל הקטרוג של הירח שהוא התמעט ואינו שלם, שהרי חצי חודש הוא הולך וגדל וחצי חודש הוא הולך ומתקטן, אבל יש יום אחד בחודש שבאותו יום הירח שלם, וזה ט"ו לחודש, ולכן בט"ו לחודש אין קיטרוג כל כך. והנה ה' יתברך באהבתו לעם ישראל, ידע שהשטן ינסה לקטרג מאד על מתן תורה, ולכן רצה ה' שעם ישראל יתכוננו יומים לקבלת התורה שהם ג' וד' בסיון, ובתאריך ה' בסיון תינתן התורה, ואז בתאריך ו' בסיון משה רבינו יעלה לשמים לארבעים יום, ויבוא עם הלוחות בט"ו תמוז וכך לא יהיה קיטרוג. אולם משה רבינו הוסיף יום אחד מדעתו, ובמקום שיהיה יומיים של הכנה היו ג' ימים, ובמקום לבוא עם הלוחות בט"ו תמוז משה בא בט"ז תמוז, ובט"ז כבר יש קיטרוג ואז נעשה העגל. וכשמשה ראה את כל זה אמר לעם ישראל, "אתם לא אשמים במה שקרה בחטא העגל אלא אני אשם בזה", כי בזה שהוספתי 'יום' אחד מדעתי, נגרם שהלוחות לא יגיעו בט"ו לחודש אלא בט"ז, ולכן אמר להם, ממרים הייתם עם ה', מ'יום דעתי אתכם, מאותו יום שהוספתי מדעתי. ואבא היקר הביא שמכאן ילמד האדם עד כמה משה רבינו מסר עצמו למען עם ישראל.

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

מתי את רוצה ללדת?

שמי רגינה והסיפור שלי הוא אמיתי לחלוטין, כארבע עשרה שנה לפני פטירתו של מורינו הרב יורם הייתי בהריון שהיה מלווה בהרבה בעיות וקשיים.

בסוף חודש שמיני תחילת תשיעי להריון הלכתי לבדיקה אצל הרופא, והוא אמר שיש לי עוד זמן - לפחות שבועיים או שלושה עד התאריך המשוער שלי ללידה. באותו זמן הייתי עם כאבים חזקים ולא ידעתי כיצד אני אצליח לעבור את התקופה הזאת מבחינה נפשית וגופנית.

חזרתי הביתה עצובה ומבולבלת, בערב אחי מתקשר אלי ושואל לשלומי, אמרתי לו שקשה לי מאד והלידה על פי דברי הרופאים רחוקה ואין לי כח לזמן הזה, אח שלי שמע את דברי ואמר לי אני נמצא עכשיו אצל הרב יורם אברג'ל את רוצה שהוא יברך אותך? כמובן שרציתי בשמחה רבה, ואז הרב שאל אותי בטלפון מתי את רוצה ללדת ??? אמרתי לרב מצדי היום בערב, ז' באייר. הרב אמר לי קיבלת!!! אני לתומי הלכתי לישון כרגיל בלי שום תכנון מיוחד, בשתיים בלילה התעוררתי פתאום תוך כדי שאני מרגישה שמתחיל תהליך לידה. נסעתי מיד לבית החולים שם ביצעו ניתוח מידי ואמרו לי קרה לך נס עצום אם לא היית מגיעה היום אין לדעת מה היה קורה לך ולעובר.

וברוך ה' בגלל הברכה של מורינו הרב ילדתי עוד באותו ערב בדיוק כפי שביקשתי אפילו שהתאריך המשוער שלי היה רחוק מהלידה, ואני מודה לקב"ה ולכבוד הרב יהי זכרו ברוך.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

טלטול הנרות והפמוטים בשבת

שאלה: שמן זית שהדליקו בו בשבת, ונשאר ממנו מעט בכוסות השמן אחר שכבו הנרות, האם מותר לקחת מהשמן בשבת? וכמו כן האם מותר להשתמש בו אחר השבת, או שמא הואיל והוקצה למצוותו הרי אסור להשתמש בו לצורכו הפרטי?

תשובה: שמן שנשאר מנרות שבת, הרי הוא מוקצה לאותה שבת, ואסור להסתפק ממנו בשבת, אולם אחר השבת מותר להסתפק ממנו, ואינו דומה לשמן של נרות חנוכה שאסור להשתמש במותר השמן שבנר הואיל והוקצה למצוותו, משום שדוקא בנר חנוכה שאינו עשוי להנאתו אלא רק לפרסום הנס, הרי הוא בדל מהנר ומקצה אותו למצוה, מה שאין כן בנר שבת אינו בדל ממנו עד כדי כך, ולכן מותר השמן שבנר מותר להשתמש בו אחר השבת.

שאלה: אם שכח להתנות מלפני השבת, ומגש הנרות מונח לפניו על השלחן ומפריע לו מאוד אחר שכבו הנרות, כיצד יעשה?

תשובה: אם שכח להתנות שיוכל להזיז את הפמוטים והנרות אחר שיכבו, וכעת הדבר מפריע לו מאד, שהרי כל שאריות הנרות מונחים שם לפניו, יש אומרים שמותר להזיז את הנרות והפמוטים וכיו"ב כדין כל דבר לא נקי שמונח לידו ומפריע לו, ויש מחמירים ממדת חסידות, והנכון, לטלטל את המגש עם הנרות והפמוטים בשינוי כגון כלאחר יד, או שיגביה את המגש מעל השלחן באותם אצבעות שאינו רגיל להרים בהם בדרך כלל את המגש, וכיוצא בזה, ובאופן זה יש להתיר לכולי עלמא.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

נער לעולם

כששבת רבי שלום מקאמינקא ברימנוב, אצל רבי צבי הירש הכהן, הלך לסעוד סעודת מלווה מלכה אצל רבי נתן לייב, בנו של הרבי הזקן מרימנוב, יחד עם כל גדולי החסידים במקום. לא היה מי דבש, אמרו המסובים: את מי נשלח? שולחן של גדולים וחשובים? נענה רבי שלום: אשלח את נערי.

חשבו החסידים, בטח הנער המשמשו בחוץ. נתנו לו כסף, יצא הרבי מקאמינקא שהה שעה ארוכה, חזר ומי דבש בידו. נחרדו האנשים. "האם לא אמר הרב שישלח את נערו?" נענה להם רבי שלום: אמת דברתי, כשמלאו לי שלוש עשרה שנים הבחנתי שהגעתי לכלל גדלות, ובקשתי את הנער שלי: אל תעזבני, כי מה אעשה בשנות זקנה ושיבה בלעדיך? ועומד נערי בדיבורו, מאז לא נטש אותי וגם עתה שלחתי לקנות מי דבש.

הרב, רבי יוסף שלמה בהנמן,
הרב מפונביז' - כך כונה,
אפשר לו לחשוב ולהחליט
לגבי עתידו.
ההחלטה הייתה
קשה מאד.

אז מה...
שוב פעם
פרידה?
ניתוק?

יהונתן בני,
יהונתן אהובי,
בן לעם ישראל אתה!
ילד טהור לאברהם, יצחק
ויעקב! מה תעשה
פה בין
גויים?!

בעיקר קשתה עליו
הפרידה מחברו הטוב
לחדר, תאודור.

בסופו של דבר הוא החליט, מעצמו,
לעזוב את בית
היתומים הנוצרי
ולהצטרף לרב.
הוא נפרד
מחבריו הרבים
בתחושה
שלימה.

יחד עם הרב הוא עלה לארץ ישראל
והצטרף לבית הילדים היהודי
שהקים הרב מפונביז'
באהבת ישראל בוערת.
הוא זכה לגדול ביהודי טהור וזך
ולהעלות את נשמות הוריו בגן עדן
הי"ד.

סוף---

7. יהונתן

מאת: ר. אהרוני

פרטי התקשרות קול רינה
08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יורם אברג'ל צוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יוטיוב הרב יורם אברג'ל

פניני השבוע

כל מי שעושה דבר לשם שמיים בלי
שום אינטרס, הדבר הזה יתקיים
לנצח.

העלון מוקדש :
להצלחת משפחת צפוני הי"ו
לרפואת אריה חי חורי בן
יהודית אסתר הי"ו
לע"נ שולמית בת אהובה ז"ל
לע"נ שלום מעתוק בן שמחה ז"ל
לע"נ אסתר בת זוה'אר ז"ל

הרב יורם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה
לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע,
בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום
להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו".

ד"ר יורם אברג'ל
יום א' 2017

בן איש חי 1 ת.ד. 102 נתיבות
טל': 08-6381000